

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/63/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323203749
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8323203749.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: IFIS investiční fond, a.s., so sídlom Čechyňská 419/14a, Trnitá, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 24 316 717, zast. Nosko & Partners s.r.o., so sídlom Podjavorinskej č. 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 860 107, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., v konaní o zaplatenie sumy 4 854,54 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1 333,28 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne

zo sumy 83,33 eur od 15.12.2020 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.01.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.02.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.03.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.04.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.05.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.06.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.07.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.08.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.09.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.10.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.11.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.12.2021 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.01.2022 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.02.2022 do zaplatenia,
zo sumy 83,33 eur od 15.03.2022 do zaplatenia,

a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 40,- eur mesačne, a to vždy do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatenie čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca spoločnosť E. XXXX, B. – správca konkurznej podstaty úpadcu F., G. v konkurze, podal dňa XX.XX.XXXX na tunajšom súde žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 4 854,54 eur, zmluvného úroku vo výške 2 920,40 eur, zmluvnej pokuty vo výške 514,66

eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých dlžných súm splátok úveru a na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že je správcom konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti F., G. v konkurze, na majetok ktorej bol Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa XX.XX.XXXX, sp. zn. 31K/25/2022 vyhlásený konkurz. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX.

V ďalšom uviedol, že na základe zmluvy poskytol žalovanej úver. Žalovaná sa zaviazala splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 135,51 eur. Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru.

Upomienkou č. 1 zo dňa 21.07.2017 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle sadzobníka poplatkov a súčasne upozornil žalovanú, že si uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania.

V ďalšom uviedol, že výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 17.08.2017 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovanú, že si od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, vymáhanie nárokov môže byť odovzdané do mandátnej správy a že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaná v omeškaní so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu zo zmluvy.

Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním úveru, má preto právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy), na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy).

2. Spoločnosť IFIS investiční fond, a.s. prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala dňa XX.XX.XXXX v danej právnej veci návrh na zmenu žalobcu a to vzhľadom na skutočnosť, že dňa XX.XX.XXXX bola medzi ňou a žalobcom uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok a pohľadávka voči žalovanej zo zmluvy VS: XXXXXXXX, ktorá je predmetom súdneho konania, bola na spoločnosť postúpená. Zároveň bola súdu predložená zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX a súhlas spoločnosti so vstupom do konania na strane žalobcu.

Uznesením č.k. 7Csp/63/2023-175 zo dňa 03.06.2024 súd pripustil zmenu žalobcu a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.06.2024.

3. Žalovaná s podanou žalobou v celom rozsahu nesúhlasila. Rozporovala nárok žalobcu na zaplatenie úrokov a zmluvnej pokuty vzhľadom na neprimeranosť ich výšky a tiež požiadala pre prípad vyhovieť žalobe, aby jej bolo umožnené dlžnú sumu splácať formou pravidelných mesačných splátok vo výške maximálne 40,- eur mesačne.

4. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to žiadosťou o poskytnutie úveru a k nej pripojenými dokladmi, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, prežalobnou upomienkou, výpisom z účtu žalovanej, sadzobníkom poplatkov žalobcu, písomnými vyjadreniami žalobcu, výpoveďou žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Uznesením Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 22.09.2022, ktoré bolo uverejnené v Obchodnom vestníku dňa 29.09.2022, bol na majetok spol. F., G. so sídlom H. X/X, I., IČO: XX XXX XXX, vyhlásený konkurz.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.04.2023 bola za správcu úpadcu: F., G. so sídlom H. X/X, I., IČO: XX XXX XXX, ustanovená spoločnosť E. XXXX, B., so sídlom J. X, XXX XX I..

6. Pôvodný žalobca uzavrel so žalovanou ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa XX.XX.XXXX a na jej základe boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky vo výške 5 000,-

eur. Tento úver sa žalovaná zaviazala splatiť formou 60 splátok pri výške splátky 135,51 eur mesačne. Prvá splátka bola splatná dňa XX.XX.XXXX, konečná splatnosť bola dňa XX.XX.XXXX a zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do XX.XX.XXXX. V zmluve je uvedená úroková sadzba úveru 21,09 % ročne, RPMN 22,78 %, priemerná RPMN 15,12 %, odplata 21.09 %. Celková čiastka na zaplatenie bola vo výške 8 130,60 eur.

Podľa čl. IX. bod 1 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

Podľa čl. IX. bod 3 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru. Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa.

Podľa čl. IX. bod 4 Zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

7. Z výpisu z účtu žalovanej vyplýva, že jej dňa 01.03.2017 boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 5 000,- eur. Žalovaná v prospech pôvodného žalobcu už uhradila sumu 406,53 eur, pričom posledná úhrada bola realizovaná dňa 12.06.2017 vo výške 135,51 eur.

8. Upomienku č. 1. zo dňa 21.07.2017 a výzvou zo dňa 18.08.2017, bola žalovaná zo strany pôvodného veriteľa vyzvaná k úhrade dlžných mesačných splátok úvere a to do 3 dní od ich doručenia. Upomienku prevzal manžel žalovanej dňa 29.07.2017 a výzvu žalovaná neprevzala v odbernej lehote a bola veriteľovi vrátená dňa 12.09.2017.

9. V písomnom vyjadrení zo dňa 20.12.2024 pôvodný žalobca uviedol, že žalovaná prostredníctvom Žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 27.02.2017 požiadala o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Súčasťou predmetnej Žiadosti boli tiež informácie poskytnuté žalovanou v rozsahu: identifikačné údaje žalovanej (meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, štátne občianstvo), rodinný stav, adresa trvalého pobytu a prechodná adresa, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie, číslo bankového účtu, kontaktné údaje (v rozsahu telefónne číslo a e-mail), počet osôb vo vzťahu ku ktorým má žalovaná vyživovaciú povinnosť, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie. Okrem uvedených údajov žalovaná prostredníctvom žiadosti žalobcovi poskytla nasledovné údaje:

zdroj príjmu žalovanej, špecifikovaný nasledovne: zamestnaná - pracovná zmluva – 527,- eur,
výdavky spotrebiteľa, špecifikované nasledovne:
minimálne výdavky – 336,28 eur
dopytované výdavky - 0,00 eur

Zhrnutie týkajúce sa príjmov a výdavkov spotrebiteľa, v nasledovnom rozsahu: spoločné príjmy spotrebiteľa – 527,- eur, spoločné výdavky spotrebiteľa – 336,28 eur, voľné zdroje spotrebiteľov – 190,72 eur.

Čestné vyhlásenia žalovanej, o tom, že: na majetok žalovanej nebol vyhlásený konkurz, ani nebola povolená reštrukturalizácia, že žalovaná nie je v omeškaní s plnením svojich záväzkov voči iným veriteľom (napr. Daňový úrad, Sociálna poisťovňa), že žalovaná nie sú politicky exponovanou osobou, že nie je vedený súdny spor, alebo iné súdne alebo administratívne či iné konanie, ktoré by mohlo ovplyvniť schopnosť žalovanej plniť záväzky zo záväzkového vzťahu so žalobcom, ak takýto vzťah vznikne na základe žiadosti, že všetky skutočnosti uvedené žalovanou v žiadosti a jej prílohách sú úplné a pravdivé; žalovaná nezamlčala žiadne skutočnosti ktoré by mohli ovplyvniť posúdenie žiadosti. Žalovaná si je vedomá, že informácie poskytnuté žalovanou v žiadosti slúžia žalobcovi ako podklad na posúdenie schopnosti žalovanej splácať požadovaný úver. Vo vzťahu k vyššie uvedeným informáciám

a čestným vyhláseniam, ktoré mu žalovaná poskytla prostredníctvom žiadosti, poukázal na príslušné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to konkrétne na ust. § 7 ods. 2 prvá veta, ktorá uvádza nasledovné: „Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.“

Uviedol, že v súlade s uvedeným ustanovením vyhodnotil všetky údaje a dokumenty, ktoré mu boli žalovanou predložené prostredníctvom žiadosti pred uzavretím zmluvy. Na preukázanie tvrdení, uvádzaných žalovanou v obsahu žiadosti, žalovaná spolu so Žiadosťou predložila tiež nasledujúce dokumenty: Občiansky preukaz, Zdravotný preukaz, výpis z účtu, výplatné pásky, Potvrdenie o príjme, pracovnú zmluvu.

Pri posudzovaní schopnosti žalovanej, ako spotrebiteľa splácať požadovaný úver vykonal aj vlastné šetrenie, prostredníctvom informácií z príslušných databáz, a to dopytom nasledujúcich registrov: register – CRIF - nebank, register úverov s.r.o., Register insolvenčných. Zo všetkých vyššie uvedených a vyhodnotených skutočností, vyplynul preukázaný záver, že pravidelné mesačné príjmy žalovanej predstavujú sumu vo výške 527,- eur, a zároveň pravidelné mesačné výdavky žalovanej predstavujú sumu vo výške 336,28 eur. Uvedené zistenia potvrdzovali informácie, ktoré vo vzťahu k výške príjmom a výdavkom žalovanej, žalovaná poskytla v obsahu žiadosti. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná v čase posudzovania žiadosti pravidelne disponovala voľnými zdrojmi vo výške 190,72 eur mesačne.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a predložené dôkazy v uvedenom bode poukázal na skutočnosť, že jeho povinnosť ako veriteľa pred poskytnutím úveru posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa - žalovanej splácať požadovaný spotrebiteľský úver bola nepochybne splnená

10. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 25.01.2024 uviedla, že zmluva je neprijateľne postavená. Obsahuje neprijateľne vysoké úroky, omeškania a pokuty. Uhradila 4 splátky, avšak absolútne nesúhlasí so žalovanou sumou. Uviedla, že spoločnosť F. bola nebankovou spoločnosťou, ktorá len veľmi obmedzene skúmala príjmy a výdavky. Zmluva neobsahuje povinné náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a obsahuje neprijateľné podmienky.

V písomnom vyjadrení zo dňa 20.03.2024 uviedla, že uplynula aj premlčacia trojročná doba a preto je nárok žalobcu neopodstatnený.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 28.02.2024 uviedol, že si uplatňuje zmluvnú pokutu v zmysle článku IX. Zmluvy a má za to, že zmluvná pokuta je dohodnutá v súlade s príslušnými právnymi predpismi. S odkazom na článok IX. ods. 2 Zmluvy možno zhodnotiť, že výška zmluvnej pokuty je uplatnená v súlade s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie vlády“), resp. dojednanie o zmluvnej pokute doslovne kopíruje ustanovenia Nariadenia vlády. Žalobca si súčasne dovoľuje uviesť, že ani samotný Občiansky zákonník nezakazuje dojednanie zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute sa nenachádza ani vo výpočte neprijateľných podmienok, ktoré upravuje ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky judikuje (Např. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.05.2018, sp. zn.: 3Asan/5/2017), že dojednanie zmluvnej pokuty vo formulárových a spotrebiteľských zmluvách je prípustné. Je teda zrejmé, že podľa súčasnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, ako aj podľa existujúcej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je dojednanie zmluvnej pokuty prípustné aj vo formulárových zmluvách.

V ďalšom uviedol, že všeobecná definícia neprijateľnej podmienky je vymedzená v ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Čo sa rozumie pod „značnou nerovnováhou“, to možno vydedukovať z úpravy neprijateľných podmienok upravených v ust. § 53 ods. 4 OZ. Za značnú nerovnováhu treba považovať také právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, ktorými sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, resp. nápravy už prijatého plnenia (vrátane uplatnenia nárokov vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady, omeškanie či škodu) alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. O tom, že zmluvná pokuta, ktorá je dojednaná v zmluvnej dokumentácii Žalobcu, je primeraná, svedčí napríklad aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.11.2019, č. k.: 43Co/70/2019-207 (ďalej len „Rozsudok KS v BB“), kde Krajský súd v Banskej Bystrici v bodoch 64.,

65., 66 a 67. odôvodnenia Rozsudku KS v BB jednoznačne judikoval, že dojednanie zmluvnej pokuty v zmluvnej dokumentácii Žalobcu je primerané, súladné s príslušnými právnymi predpismi a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Má teda za to, že výška zmluvného úroku 21,09 % ročne dojednaného v článku II ods. 2 Zmluvy je plne v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Pokiaľ sa jedná o zmluvný úrok uviedol, že ho je možné v obsahu Zmluvy dojednať, avšak výsledná odplata za poskytnutie Úveru reprezentovaná dojednanou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“), nesmie presahovať najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovenú podľa vykonávacieho predpisu. Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo“) vypracúva a zverejňuje tabuľku obsahujúcu najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru vypočítanú zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk ako dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, ktoré je možné nájsť na webovom sídle Ministerstva, a to vždy pre príslušné časové obdobie. Vo vzťahu k výške odplaty dojednanej v obsahu predmetnej Zmluvy je určujúcou tabuľka zverejnená Ministerstvom s názvom „Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 4. štvrtrok 2016 Platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. februára 2017 do 15. mája 2017“ (ďalej len „Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 4. štvrtrok 2016“), nakoľko Zmluva bola uzatvorená dňa XX.XX.XXXX. Výška RPMN bola v obsahu Zmluvy určená vo výške 22,78 % (článok II: ods. 2 riadok 10. Zmluvy), a teda v rovnakej výške, akú stanovilo v danom období Ministerstvo. Do výpočtu RPMN pritom ako jediná odplata za poskytnutý Úver vstupuje zmluvný úrok dojednaný v sadzbe 21,09 % ročne. Odplata za poskytnutie Úveru je v zmysle príslušných právnych predpisov reprezentovaná hodnotou RPMN. Ak je hodnota RPMN v súlade s najvyššou prípustnou výškou odplaty, resp. najvyššiu prípustnú výšku odplaty nepresahuje, potom nie je možné prijať záver o neprípustnosti dojednanej odplaty za predmetný Úver.

V zmysle prehľadu platieb poukázal na splatenie 3 splátok vo výške 135,51 eur zo strany žalovanej, spolu teda sumu vo výške (3 x 135,51 =) 406,53 eur. Z uvedenej sumy sa časť vo výške 145,46 eur započítala na splatenie istiny úveru a časť vo výške 261,07 eur sa započítala na splatenie zmluvného úroku úveru.

V ďalšom uviedol, že zmluva je plne platná a v súlade s príslušnými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Zmluva neobsahuje ani jednu z podmienok, ktoré slovenské právne predpisy označujú v ust. § 53 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) za neprijateľné. Zmluva zároveň obsahuje všetky náležitosti vymedzené v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, v ust. § 9 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom odo dňa 02.01.2017 do dňa 31.05.2017.

12. Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, vzhľadom na dlhšie uplynulý časový úsek, nevie preukázať, že uhradila viac ako tri splátky. Pokiaľ sa jedná o skúmanie bonity pôvodným veriteľom pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedla, že pokiaľ si ona pamätá, tak ten vôbec jej výdavky reálne neskúmal, nedotazoval sa jej na tieto skutočnosti.

V ďalšom uviedla, že vzhľadom aj na vyslovený názor súdu teda, že bude musieť zaplatiť nepremiľčané splátky, a to v celkovom počte 16, tak vzhľadom na majetkové pomery požiadala, aby jej bolo umožnené dlžnú sumu splatiť formou mesačných splátok, a to pri výške 40,- eur mesačne maximálne. Poukázala, že ona je v súčasnej dobe síce zamestnaná, ale iba na štvrtinový úväzok a výška jej príjmu je v čistom 110,- eur mesačne. Býva spolu s manželom v byte, na ktorý si zobrali hypotéku a hypotéku splácajú formou splátok vo výške 200,- eur mesačne. V súvislosti s bytom majú náklady vo výške 200,- eur na správu bytu, 43,- eur na elektrinu a 10,- na plyn. Takisto má telefón, ale tento telefón jej platí manžel. Výška príjmu jej manžela je od 700,- do 800,- eur mesačne a vzhľadom na uvedené preto nie je v možnostiach ani jej, ani manžela, ktorý by je prispieval na splátky, aby vo vyššej sume ako 40,- eur mesačne dlžnú sumu splácala.

13. Podľa § 261 ods. 6 písm. c) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o

tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 16 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 16 Zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú

zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods. 20 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Podľa § 7 ods. 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

Podľa § 7 ods. 23 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 108/2024 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzatvorenú po 30. júni 2024. Vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzatvorených pred 1. júlom 2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024.

16. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

19. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 5 000,- eur, ktorý sa zaviazala splatiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 135,51 eur pri počte splátok 60. Žalovaná titulom splatenia úveru uhradili finančné prostriedky vo výške 406,53 eur.

20. Uzatvorená zmluva o úvere je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalobca je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytovala spotrebiteľské úvery a žalovaní sú spotrebiteľia, keďže sú fyzickými osobami, ktorým bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

21. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí úverovej zmluvy uzatvorenej medzi stranami konania súd dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky náležitosti tak ako v čase jej uzatvorenia vyžadoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

22. V ďalšom súd v konaní skúmal, či pôvodný veriteľ pred poskytnutím úveru žalovanej skúmal jej bonitu s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd vyzval pôvodného žalobcu, aby dané skutočnosti súdu preukázal a ten v písomnom vyjadrení uviedol, že skúmal príjmy žalovanej a v tomto smere mal za preukázané, že je zamestnaná a výška jej priemerného zárobku je 3527,- eur. Počet členov jej rodiny bol dva a nemala v tom čase žiadnu vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ sa jedná o výdavky žalovanej, tak pri nich zohľadnil sumu životných nákladov vo výške 336,28 ako minimálne výdavky, žiadny doklad o tom, aby skúmal u žalovanej náklady na zabezpečenie jej základných životných potrieb a potrieb osôb, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť, v priebehu konania nepredložil a k týmto skutočnostiam sa ani nevyjadril.

23. V tomto smere súd poukazuje aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/18 vyplývajúce, že Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

24. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka sa aj Súdny dvor EÚ uvedeným zaoberal (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

25. Podľa rozsudku KS v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.Z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zjavné, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné výdavky žalovaného a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonal ani lustráciu v prístupných registroch). V zmluve sa síce uvádza, že žalovaný má príjem 380,00 € a výdavky 0,00 € ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.“

26. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 12Co/136/2019 zo dňa 28.05.2020 uviedol: „ Žalobca v konaní na súde prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní poukázal na to, že pri skúmaní bonity vychádzal jednak zo Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, reportu J. poisťovne a z B. reportu, avšak z týchto listín žalobca nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaných. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohol žalobca ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalovaných, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu považoval za skúmanie bonity žalovaných, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaných, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaných splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia

spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

27. V tomto smere možno poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23CoCsp/26/2020, ktorý hovorí o tom že cieľom ust. § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11. ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je predovšetkým dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Zároveň v predmetnom rozhodnutí uvádza, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

28. Krajský súd v Prešove c rozsudku sp. zn. 6CoCsp/5/2023 zo dňa 15.06.2023 uviedol: „, Zo spisu vyplýva, že žalobca v priebehu prvoinštančného konania predložil (i) printscreen obrazoviek z úverového registra zo dňa 16.01.2017 s (ii) printscreen dopytu do Sociálnej poisťovne zo dňa 16.01.2017. Odvolací súd poukazuje na to, že síce z predložených printscreenov výpisu z úverového registra a Sociálnej poisťovne vyplýva, že tento dopyt bol uskutočnený v deň poskytnutia úveru, teda jeho právny predchodca skúmal záväzky žalovanej voči iným bankovým subjektom, ako aj príjem žalovanej, avšak žalobca nepreukázal kedy a či vôbec zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovanej, napr. na domácnosť, stravu, atď. Žalobca tak nepreukázal, či jeho právny predchodca skúmal celkovú finančnú situáciu na strane žalovanej pred poskytnutím spotrebiteľského úveru alebo až po jej uzatvorení, preto nebolo možné prisvedčiť tvrdeniu žalobcu o dostatočnom skúmaní bonity jeho právnym predchodcom, keďže v tomto smere žalobca neuniesol dôkazné bremeno tak, ako to už uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení. Odvolaciemu súdu v tomto smere vyplýva, že žalobca, resp. jeho právny predchodca v prípade ďalších nákladov a záväzkov žalovanej vychádzal len z jej tvrdení, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutie úveru. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, a teda, že právny predchodca žalobcu neskúmal všetky aspekty a okolnosti na strane žalovanej, teda možno konštatovať, že z tvrdení žalobcu nevyplýva ani to, či si jeho právny predchodca utvoril reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Žalobca síce poukazoval na rodinnú situáciu a počet vyživovacích povinností žalovanej, avšak v prípade týchto informácií vychádzal len z vyjadrení žalovanej, bez toho, aby tieto mal preukázané. Rovnako ani v prípade výdavkov žalovanej nevyplýva, aby došlo k ich dostatočnému skúmaniu, pretože boli tieto vôbec uvedené a ani zisťované neboli a rovnako vôbec neboli zisťované ani bytové a rodinné pomery žalovanej, teda či táto býva sama alebo spolu s inými osobami, aké sú jej mesačné výdavky na stravu, atď. Z uvedených dôvodov teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca, resp. jeho právny predchodca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

29. V rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/12/2023 zo dňa 13.06.2023 Krajský súd v Prešove uviedol: „Žalobca bol súdom prvej inštancie vyzvaný na preukázanie splnenia povinností veriteľa v súvislosti so zisťovaním bonity žalovaného s poukazom na ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca podaním zo dňa 8.11.2022, v ktorom uviedol, že veriteľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver povinný brať do úvahy dobu, na ktorú sa úver poskytuje, príjem spotrebiteľa a údaje o existujúcich záväzkoch získané z jedného alebo viacerých registrov. Existujúce záväzky spotrebiteľa veriteľ v danom prípade overil dopytom do úverového registra, z ktorého bolo zistené, že spotrebiteľ mal v čase podania žiadosti o úver splátkový úver so zostatkom 6.870,- eur s mesačnou splátkou 127,65 eur a Kreditnú kartu s úverovým rámcom vo výške 300,- eur s mesačnou splátkou 15,- eur. Žalovaný deklaroval čistý príjem vo výške 410,- eur, ktorý bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne a pri posudzovaní žiadosti o úver bola v rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb braná do úvahy paušálna suma 198,- eur. Výpočet disponibilného zostatku z príjmu bol realizovaný: 410,- eur (príjem) – 127,65 eur (existujúce záväzky) – 198,- eur (paušálna suma výdavkov) = 84,35 eur (disponibilný zostatok). Disponibilný zostatok podľa žalobcu je vyšší ako splátka schvaľovaného úveru.“

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by jeho právny predchodca zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjem žalovaného pred uzavretím Zmluvy o úvere. Žalobca podobne neunesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovaného pred uzavretím tejto zmluvy. Žalobcom predložený dopyt do úverového registra sa týkal len úverovej zaťaženia žalovaného vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalobcu F. F., G.. Navyše skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je ani dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať aj o pôžičky súkromné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou, či počtom vyživovacích povinností dlžníka. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

30. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 3CoCsp/5/2023 zo dňa 01.06.2023 uviedol: „Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovanej pred uzavretím zmluvy o úvere. Tvrdenie žalobcu o mesačných výdavkoch žalovanej vo výške 400 eur neboli ničím podložené. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Právny predchodca žalobcu nezískal hodnoverné informácie o výdavkoch žalovanej na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie a pod. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

V tomto smere súd tiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/20/2020 zo dňa 23.09.2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 53CoCsp/30/2021 zo dňa 23.09.2021.

31. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca v konaní hodnoverne nepreukázal, že žalovaná v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere spĺňala maximálny zákonný limit ukazovateľa schopnosti splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Výška mesačnej splátky, tak ako to vyplýva z predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere je síce určená vo výške 131,51 eur, avšak súd dospel k záveru, že z predložených listinných dôkazov a ani zo samotnej zmluvy o úvere nie je možné určiť akým spôsobom bola bonita veriteľom v predmetnom konaní skúmaná a vyhodnotená. Žalobca nepreukázal, aby veriteľ akýmkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovanej a osôb, s ktorými žila v spoločnej domácnosti, potrebných na zabezpečenie ich základných životných potrieb a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jej spôsobilosti splácať úver. Pravidelné ani bežné každodenné výdavky žalovanej nijak nezisťoval, vychádzal iba z paušálnej sumy 336,28 eur na mesiac

32. Právny predchodca žalobcu skúmal iba príjem žalovanej a jej úverové zaťaženie. Vôbec neskúmal výdavky žalovanej, a to náklady na bývanie, dopravu alebo domácnosť. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Výdavky spotrebiteľa nepredstavujú iba splátky úverov. Žalobca teda nepreukázal, aby jeho právny predchodca skúmal výdavky žalovanej, keďže z predložených listinných dôkazov takéto zisťovanie nevyplýva.

Bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti a ako vyplýva z okolností prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup právneho predchodcu žalobcu bol v tejto súvislosti iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Právny predchodca žalobcu vôbec nezisťoval výdavky žalovanej, napriek tomu poskytol žiadaný úver. Nezaujímal sa, aké má žalovaná výdavky na živobytie, a či teda jej zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru.

Právny predchodca žalobcu v zmysle ust. § 11 ods. 2 v spojení s ust. § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania príjmov, výdavkov a rodinného stavu, a teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver. Z tohto dôvodu bolo potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

33. Okrem toho súd dospel k záveru, že zmluva o úvere v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby vo výške 21,09 % ročne je neplatná a to pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi. Preto v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú.

Dobrymi mravmi (bonimores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie poskytnutie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov v K. XXXX, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 7,22 % ročne. Výška úrokovej sadzby úroku dohodnutá medzi veriteľom a žalovaným bola 21,09 % ročne. Úroková sadzba predmetného spotrebiteľského úveru je tak viac ako o 100 % vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných obchodnými bankami v rovnakom období. Súd je toho názoru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o úvere je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka

34. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 26.04.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011 uviedol: „Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.“

Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 30.10.2017 vo veci sp. zn. 7Co/59/2017 uviedol: „Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100% oproti priemeru bánk.“

35. V konaní si žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 514,66 eur a v tejto časti súd považoval nárok žalobcu tiež za nedôvodný.

Žalobca si uplatnil tento nárok v zmysle zmluvných dojednaní a to čl. IX., bod 1. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

V tomto smere súd uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Csp/99/2018-319 zo dňa 10.10.2019, súd vo svojom rozhodnutí určil, že : „ že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným (F., F., G.) uvedené: v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 1 v znení : „Ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“, a v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení : „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2.tohto článku sa použije rovnako.“ sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.“

Vyššie uvedené rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo potvrdené odvolacím súdom rozsudkom zo dňa 29.04.2021 vo veci sp. zn. 9CoCsp/23/2020.

36. Ak súd v individuálnom spore rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že konkrétna podmienka je neprijateľná alebo neplatná (§ 298 CSP), ide o vyriešenie sporu medzi konkrétnym dodávateľom a spotrebiteľom. Súd vo výroku svojho rozhodnutia neuvádza povinnosť dodávateľa

zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky. Napriek tomu však prichádza do úvahy precedenčný charakter uvedeného rozsudku, keď v iných sporoch medzi spotrebiteľom a dodávateľom procesný útok, resp. procesná obrana (čl. 6 ods. 1 CSP) môžu byť založené na inom rozsudku súdu, ktorý sa týkal rovnakej veci. Napriek tomu, že súd v rozsudku, ktorý sa týka individuálneho sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nezakazuje dodávateľovi ďalšie použitie dotknutej zmluvnej podmienky, táto povinnosť dodávateľovi vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia § 53a OZ. Porušenie tejto zákonnej povinnosti môže mať za následok absolútnu neplatnosť dotknutej časti spotrebiteľskej zmluvy (§ 39 v nadväznosti na § 41 OZ), právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 2 OZ) a napokon právo na náhradu škody (§42 OZ). V konaní o týchto nárokoch sa už nemusí dokazovať neprijateľnosť dotknutej zmluvnej podmienky.

Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobhájil, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porovnaj čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná - rozsudok KS Prešov sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012.

37. Podľa § 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

Súd zaoberal aj samotou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 12 % ročne z dlžnej sumy v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/136/2018 z 15. 11. 2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdiera. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatvárania zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nespĺnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nar. prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných

prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“

Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (12 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je takto dojednaná zmluvná podmienka absolútne neplatná.

Obdobný záver bol vyslovený Krajským súdom v Prešove v jeho rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/7/2020 zo dňa 25.06.2020.

38. V konaní si žalobca tiež uplatnil nárok na zaplatenia vynaložených nákladov vo výške 7,- eur, jedná sa o poplatky za písomné výzvy zasielané žalovanej, ktorými žalovanú pôvodný veriteľ vyzýval na zaplatenie omeškaných dlžných súm. Tieto náklady pôvodný veriteľ vyúčtoval v zmysle jeho sadzovníka poplatkov.

Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014. Takéto dojednanie je preto neplatné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka.

Súd v tomto smere poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011, kde konštatoval, že cit. „Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

Uplatňovanie uvedených poplatkov je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Súd preto žalobu aj v tejto časti považoval za nedôvodnú.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, žalovaná bola povinná žalobcovi splatiť iba istinu poskytnutého úveru, ktorý jej bol poskytnutý vo výške 5 000,- eur. Nakoľko žalovaná v prospech pôvodného žalobcu už uhradila sumu 406,53 eur, dlžná istina úveru je teda vo výške 4 593,47 eur. Výška splátky na istine úveru tak pri 60 splátkach teda bola v sume 83,33 eur.

40. Žalovaná voči žalobcom uplatnenému nároku tiež vzniesla aj námietku premlčania.

Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

41. Žaloba v danej právnej veci bola na tunajšom súde podaná pôvodným veriteľom dňa XX.XX.XXXX. Jednotlivé splátky úveru v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli splatné k 14. dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Konečná splatnosť úveru a splatnosť poslednej splátky úveru bola dňa 14.03.2022. Vzhľadom na zákonnú trojročnú premlčaciu dobu, nepremičané splátky sú splátky splatné od 14.12.2020 do budúca, teda celkovo 16 splátok. V číselnom vyjadrení nepremičaný nárok žalobcu titulom nesplatenej istiny úveru je tak vo výške 1 333,28 eur (16 x 83,33 eur- výška splátky istiny). V tejto časti súd považoval žalobu za dôvodnú a preto žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 333,28 eur.

Z dlžnej sumy súd zároveň priznal žalobcovi aj nárok na zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne a to z jednotlivých dlžných súm splátok odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a vykonané dokazovanie súd žalobu vo zvyšnej časti ako nedôvodnú zamietol.

42. Podľa § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Vzhľadom na celkovú výšku dlžnej sumy a osobné a majetkové pomery žalovanej, súd jej povolil splatiť dlžnú sumu formou mesačných splátok vo výške 40,- eur, pod hrozbou straty výhody splátok pri nesplnení čo i len jednej splátky, ktoré je povinná hradiť vždy do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca žalobcovi.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade predmetom žaloby bola zaplata sumy 8 289,60 eur s prísl. Súd žalobe vyhovel v časti o zaplata sumy 1 333,28 eur s prísl. a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak bol v rozsahu 16 % a úspech žalovanej bol v rozsahu 84 %. Úspešnejšej žalovanej tak vznikol nárok na priznanie pomernej náhrady trov konania v rozsahu 68 %. Nakoľko však žalovanej v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, súd jej nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.